

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

Г-Н Р. MENGOZZI

представено на 7 юли 2011 година¹

Дело C-545/09

Европейска комисия

срещу

Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия

„Права на повишаване и на пенсиониране на учителите, командировани или разпределени от държава членка в Европейските училища — Замразяване на възнагражденията през периода на командироването или разпределянето — Тълкуване и прилагане на член 12, параграф 4, буква а) и член 25, параграф 1 от Конвенцията за определяне на статута на Европейските училища — Клауза за подсъдност“

I – Въведение

1. По настоящото дело Съдът на Европейския съюз за първи път е призован да се произнесе по тълкуването и прилагането на някои разпоредби на Конвенцията за определяне на статута на Европейските училища², подписана в Люксембург на 21 юни 1994 г., влязла в сила на 1 октомври 2002 г.³ и в която всички държави членки, както и Европейските общности (понастоящем Европейският съюз) са договарящи страни (наричана по-нататък „Конвенцията“).

2. По-конкретно, Съдът е сезиран от Европейската комисия в приложение на клаузата за подсъдност, предвидена в член 26 от посочената конвенция, в контекста на спор между нея и Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, за да установи, от една страна, че член 12, параграф 4, буква а) от Конвенцията трябва да се тълкува и прилага така, че да се гарантира на командированите или разпределените от държава членка учители да имат достъп, по време на тяхното командироване, до същото напредване в кариерата и същото увеличение на заплатите като тези, от които се ползват учителите, назначени на територията на тази държава членка, и от друга страна, че изключването на някои учители, командировани или разпределени от Обединеното кралство, по време на тяхното командироване, от достъп до по-изгодни равнища на възнаграждение (по-конкретно известни като „threshold pay“, „excellent teacher system“ или „advanced skills teachers“) и до други допълнителни плащания (като „teaching

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — (ОВ L 212, 1994 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 16, том 1, стр. 16).

3 — В съответствие с член 33 от Конвенцията тя влиза в сила на първия ден от месеца, следващ депозирането от държавите членки на всички инструменти за ратификация и актовете, нотифициращи подписването ѝ от Европейските общности. Вж. също Решение от 30 септември 2010 г. по дело Комисия/Белгия (C-132/09, Сборник, стр. I-8695, точки 13 и 14). Макар и в приложение I към Конвенцията да са изброени само десет Европейски училища, понастоящем съществуват четиринадесет такива, намиращи се на територията на седем държави членки (пет в Белгия, три в Германия, едно в Италия, две в Люксембург, едно в Нидерландия, едно в Испания и едно в Обединеното кралство). В тези училища понастоящем се обучават около 22 500 ученици.

and learning responsibility payments“), както и до развитие по отношение на съществуващите равнища на възнаграждение, от което се ползват учителите, наети в субсидираните училища⁴ в Англия и Уелс, е несъвместимо с член 12, параграф 4, буква а) и член 25, параграф 1 от Конвенцията.

3. По същество Комисията упреква Обединеното кралство, че не е осигурило на учителите, разпределени от държава членка в Европейските училища, запазване на правата на повишаване и на пенсиониране, гарантирани от техния национален статут в съответствие с член 12, параграф 4, буква а) от Конвенцията и че в нарушение на член 25, параграф 1 от същата конвенция не е запазило равнището на възнаграждението, изплащано на тези учители.

4. Спорът между Комисията и Обединеното кралство се вписва в контекст, който се отличава с две характеристики.

5. Първата характеристика се състои в режима, приложим за Европейските училища и техните учители. Втората представлява образователната система и режим на възнаграждение, въведени от Обединеното кралство по отношение, в конкретния случай, на Англия и Уелс.

6. Относно първата характеристика е важно да се напомни, както е изведено на преден план в преамбюла на Конвенцията, че системата на Европейските училища е система *sui generis*, въведена за да осигури съвместното образование на децата на служителите в европейските институции с цел осигуряване на правилното функциониране на последните⁵. В преамбюла се уточнява, че тази система осъществява форма на сътрудничество между държавите членки и между тях и Съюза, напълно съответстваща на отговорността на първите по отношение на учебното съдържание и организацията на тяхната образователна система⁶.

7. Именно в този дух, от една страна, съгласно член 25 от Конвенцията бюджетът на Европейските училища се формира по-специално от вноски от държавите членки под формата на изплащане на възнаграждения на командированите или разпределени от тях учителски състав и от вноската от Съюза, предназначена да покрие разликата между общия размер на разходите на училищата и общата сума от другите приходи.

8. От друга страна, по силата на член 3, параграф 2 от Конвенцията обучението в Европейските училища се осъществява от учители, командировани или разпределени от държавите членки в съответствие с решенията, приети от Управителния съвет — един от органите на тези училища⁷ — съгласно процедурата по член 12, параграф 4.

9. Съгласно член 12, параграф 4, буква а) от Конвенцията в административната област управителният съвет всяка година определя, по предложение на инспектората, изисквания за учителския състав, чрез откриване или закриване на длъжности. Той осигурява справедливо разпределение на длъжностите между държавите членки. Той урежда с правителствата въпросите, свързани с разпределянето или командироването на учителите от средните и от основните училища, както и на съветниците по образователните въпроси на училището. Персоналът запазва правата си на повишаване и на пенсиониране, гарантирани му по силата на националните законодателства.

4 — Въпреки че в текста на френски език на жалбата се използва изразът „*écoles publiques*“, в оригиналния текст се използва „*maintained schools*“, който съответства, както ще посочим по-нататък, на „субсидирани“ учебни заведения.

5 — Вж. също Решение от 14 юни 2011 г. по дело *Miles* и др. (C-196/09, Сборник, стр. I-5105, точка 39). Училищата предоставят обучение, в което е заложено езиковото и културно многообразие, на децата, посещаващи предучилищния, началния и средния образователен цикъл.

6 — В това съображение от преамбюла се възпроизвежда част от съдържанието на член 165, параграф 1 ДФЕС.

7 — По-специално Управителният съвет се състои от представители на министерско равнище на държавите членки и член на Комисията. Той има задача да следи за прилагането на Конвенцията и разполага за тази цел с правомощия да взема необходимите решения по образователни, бюджетни и административни въпроси в съответствие с член 10 от Конвенцията.

10. Впрочем от Устава на персонала, командирован в Европейските училища, приет от Управителния съвет въз основа на член 12, параграф 1 от Конвенцията и приложим от 1 септември 1996 г., следва, че по принцип командироването не може да продължи повече от девет години.

11. В този устав се съдържат и разпоредби относно възнаграждението и условията на труд на учителите, командировани или разпределени в тези училища. В частност в член 49 от устава е предвидено, че командированите учители получават, от една страна, своите национални заплати, плащани от компетентните национални органи, и от друга страна, разликата между предвиденото в този устав възнаграждение и равностойността на националната заплата, от която са приспаднати задължителните социални удръжки, която разлика се изплаща от Европейските училища (наричана по-нататък „европейската надбавка“). Освен това по силата на член 72, параграф 1 от Устава член на персонала, който окончателно спира да изпълнява своите функции, има право при напускането си, доколкото то не е резултат от дисциплинарна мярка, да му бъде изплатено обезщетение за напускане в размер, пропорционален на действително завършеното прослужено време в рамките на максималния срок от девет години. Съгласно параграф 2 от същия член това обезщетение се изчислява въз основа на разликата между последното основно европейско възнаграждение за месец и половина, индексирано с коригиращия коефициент, фиксиран за страната по произхода, и последното основно национално възнаграждение за месец и половина за всяка прослужена година.

12. За сметка на това в този устав не е предвиден пенсионен режим за командированите учители, които през периода на тяхното командироване продължават да плащат вноски по своите национални системи.

13. Що се отнася до втората характеристика, която е свързана с особеностите на образователната система на Обединеното кралство, следва да се отбележи, че тази система спада към компетентността на децентрализираната власт, която се разпростира в три отделни зони, тоест Англия и Уелс, които заедно образуват една зона, Северна Ирландия и Шотландия. Условията на труд във всяка от тези зони са различни.

14. Що се отнася до зоната, състояща се от Англия и Уелс, за която единствено става въпрос в настоящия спор, по-голямата част от учителите работи в субсидираните училища („maintained schools“). Възнаграждението и условията на труд на тези учители са определени с наредба на компетентния министър, тоест Документ относно статута и възнаграждението на преподавателите в училищата („School Teachers Pay and Conditions Document“, наричан по-нататък „STPCD“), който е задължителен за всеки трудов договор, сключен от субсидирано училище.

15. Известен брой учители не работят в субсидирани, а в друг вид училища, като например независимите и поливалентни държавни училища, поддържани от спонсори („академии“), частните училища, Европейското училище в Culham или училищата, управлявани от чужди правителства. За тези училища предвидените в STPCD ред и условия на работа имат факултативен характер.

16. В редакцията на STPCD от 2009 г. е предвидена таблица на възнагражденията, която включва следните основни елементи.

17. За учителите се прилага основна скала за заплащане, състояща се от шест стъпки. Основният критерий за повишаване в стъпка е опитът, измерен в години прослужено време. По принцип работодателят на учителите трябва да им предоставя стъпка за всяка работна година в качеството на учител. По този начин, освен в изключителни случаи, свързани с незадоволителни резултати, повишаването в стъпка по тази скала е автоматично.

18. През 2000 г. е въведен нов режим, озаглавен „threshold pay“. В приложение на този режим учителите в Англия и Уелс могат след достигане на последната стъпка от основната скала за заплащане да подадат кандидатура, за да преминат прага и да им бъде заплащано по по-висока скала („post-threshold pay scale“), разделена на три стъпки (от U1 до U3). Учителите, които желаят да кандидатстват, трябва да отговарят на определени професионални стандарти за качество, да представят доказателства за своята квалификация и да поискат оценяване на техните познания. Професионалните стандарти, които трябва да бъдат изпълнени, са представени в документ, озаглавен „Професионални стандарти, приложими за учителите“ („Professionnel Standards for Teachers“). Оценяването се извършва от директорите на училищните заведения, които трябва да следят оцененият учител да отговаря на посочените стандарти. Веднъж като е преминал прага и е получил право на заплащане по по-високата скала („post-threshold teacher“) съответният учител не се повишава автоматично по тази скала, а неговото повишаване зависи от заключенията в резултат на годишните оценявания.

19. Освен това STPCD предвижда за субсидираните училища възможност да се създадат длъжности като „отлични учители“ („Excellent Teachers“, наричани по-нататък „ЕТ“) и „учители с повишени умения“ („Advanced Skills Teacher“, наричани по-нататък „AST“), за които се прилага отделна таблица на възнагражденията (от AST 1 до AST 18), както и длъжности, даващи право на „премии за преподаване и обучение“ („Teaching and Learning Responsibility Payments“, наричани по-нататък „TLRP“). Тези длъжности не могат да бъдат заемани едновременно от един и същ учител.

20. Учителите, желаещи да достигнат до „Excellent Teacher Scheme“, трябва да са класирани от най-малко две години в последната от трите стъпки на по-високата скала за заплащане и да докажат, че притежават специфични професионални познания, установени в професионалните стандарти, приложими за учителите. При все това те могат да поискат да бъдат оценени в това отношение единствено с цел да заемат свободна в тяхното училище длъжност като ЕТ. Това оценяване се извършва от външни оценители, за да се гарантира еднакво прилагане на процедурата по оценяване. Освен обичайните си функции като преподаватели ЕТ играят важна роля в своите училища, подпомагайки другите преподаватели да подобрят ефикасността си и съдействайки за осъществяването на образователните цели посредством подобряване на качеството на образованието в училището.

21. Кандидатите за длъжността AST не е задължително вече да са преминали прага, но все пак са длъжни да отговарят на „post-threshold teacher standards“, тоест на приложимите за ЕТ професионални стандарти за качество, както и на тези, които се отнасят по-специално за AST, както са определени в приложимите за учителите професионални стандарти. Оценяването в това отношение се извършва от външни оценители. Тези длъжности са свързани с допълнителни отговорности. Учителите AST трябва да посвещават по принцип 80 % от своето работно време на преподаване, а останалата част от това време на допълнителни задачи, които осъществяват заедно или в полза на учители от други училища. Следователно за разлика от длъжностите ЕТ, тези като AST са предназначени за осъществяване на сътрудничество с други училища.

22. Накрая, право на TLRP има всеки преподаващ учител, без да е необходимо да е преминал прага на скалата за заплащане. Тези премии, отнасящи се по-скоро до специални длъжности в структурата на училищния персонал, отколкото до конкретни лица, се предоставят на преподаватели, които носят „дълготрайно допълнителна отговорност в рамките на структурата на персонала“ на училището. С тях се възнаграждават отговорностите, надхвърлящи тези на всички преподаващи учители и свързани по-конкретно с извънкласната помощ на учениците или водещата роля, която играе учителят при изготвянето на преподаваните предмети или на учебната програма.

23. Независимо от статута на тяхното училище по произход, всички учители от Обединеното кралство могат да поискат да бъдат разпределени в Европейските училища.

24. При все това избраните учители не запазват своето договорно правоотношение с предходния си работодател, а сключват за целите на разпределянето нов трудов договор с Министерството на децата, учебните заведения и семейството („Department for Children, Schools and Families“, наричано по-нататък „Министерство на образованието“).

25. За учителите от Англия и Уелс този трудов договор предвижда, че STPCD не се прилага за учителите в Европейските училища. При все това се уточнява, че националните заплати, изплащани месечно на разпределените учители, се определят в съответствие с предвидената в STPCD основна скала за заплащане и че се плащат договорените на национално равнище годишни увеличения на заплатите, приложими по силата на STPCD. Посочва се, че няма да се плаща никакво друго допълнение към националната заплата и че през периода на неговото разпределение в Европейските училища разпределеният учител не може да иска да се ползва от по-висока скала за заплащане, от допълнителна премия или от допълнителен статут, предвиден в STPCD. Накрая, в този трудов договор се уточнява, че службата в Европейско училище дава право на пенсия по пенсионния режим на учителите в Англия и Уелс и че вноските по този режим ще се изчисляват единствено въз основа на националната заплата.

26. Вследствие на голям брой оплаквания на британски учители, разпределени в Европейските училища, и на множество парламентарни въпроси от 2000 г. нататък Комисията на няколко пъти сезира последващите министри на образованието на Обединеното кралство, като се позовава на несъвместимостта с Конвенцията на решението на британските учители, командирани в Европейските училища, да се отказва достъп до свързаната с постиженията по-висока скала за заплащане. Спорът не е разрешен с първия обмен на писма през 2000 г. и 2001 г., както и с втория такъв през 2007 г. Тогава Комисията отправя искане за разглеждане на този въпрос на събранието на Управителния съвет на 20—22 октомври 2008 г. На 20 ноември 2008 г. се провежда видеоконференция между представителите на Комисията и на Министерството на образованието, на която обаче не са преодолени разногласията. На 13 януари 2009 г. Комисията отправя до Управителния съвет последна молба за разрешаване на проблема, като обявява, че ако не бъде получен никакъв резултат, ще бъде принудена да сезира Съда по силата на член 26 от Конвенцията.

27. Въпросът за тълкуването на член 12, параграф 4, буква а) и член 25, параграф 1 от Конвенцията за Европейските училища е разгледан на събранието на Управителния съвет на 20 и 21 януари 2009 г. Вследствие на това събрание Управителният съвет стига до извода, че не е успял да разреши този спор и че се е запознал с намерението на Комисията да сезира Съда с насочен срещу Обединеното кралство иск за тълкуване и прилагане на Конвенцията, въз основа на член 26 от Конвенцията във връзка с членове 10 ЕО и 39 ЕО.

28. Именно при тези условия на 18 декември 2009 г. Комисията предявява настоящия иск.

29. Комисията моли Съда:

- да установи, че член 12, параграф 4, буква а) от Конвенцията трябва да се тълкува и прилага така, че по време на тяхното командироване на командированите от държава членка учители да се гарантира достъп до същото кариерно развитие и същото увеличение на заплатите като тези, от които се ползват учителите, назначени на територията на тази държава членка, и че изключването на някои учители, командирани от Обединеното кралство, по време на тяхното командироване, от достъп до по-изгодни равнища на възнаграждение (по-конкретно обозначените като „threshold pay“, „excellent teacher system“ или „advanced skills teacher“) и до други допълнителни плащания (като „teaching and learning responsibility payments“), както и до развитие по отношение на съществуващите равнища на възнаграждение, от което се ползват учителите, наети в субсидираните училища в Англия и Уелс, е несъвместимо с член 12, параграф 4, буква а) и член 25, параграф 1 от Конвенцията,
- да осъди Обединеното кралство да заплати съдебните разноски.

30. Обединеното кралство приканва Съда да отхвърли иска.
31. Страните са изслушани по време на съдебното заседание на 4 май 2011 г.

II – Анализ

32. Както беше изведено на преден план във въведението, исканията на Комисията се разделят на две части. Първата се отнася по-скоро общо за тълкуването, което следва да се даде на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, докато втората, която е по-конкретна, се отнася по същество до кариерното развитие на някои учители, разпределени от Обединеното кралство в Европейски училища, през периода на разпределяне.

33. Изглежда в това двустранно искане е отразен текстът на клаузата за подсъдност, записана в член 26 от Конвенцията, съгласно която Съдът е единствено компетентен да решава споровете между договарящите страни, отнасящи се до „тълкуването и прилагането“ на Конвенцията, които не са били разрешени от Управителния съвет.

34. Въпреки че, както става ясно от писмените защиты на страните, никак не е лесно да се направи разграничение между едната и другата част, ще следвам подхода, заложен в иска на Комисията.

A – По тълкуването на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията

35. Както вече посочих в началото, член 12, параграф 4, буква а) от Конвенцията възлага на Управителния съвет задачата да определя всяка година нуждите от учителски персонал на Европейските училища, като следи за справедливо разпределение на длъжностите между държавите членки. Тази разпоредба предвижда също, че Управителният съвет „урежда с правителствата въпросите, свързани с разпределянето или [командирането] на учителите. Персоналът запазва правата си [на] повишаване и пенсиониране, гарантирани му по силата на националните законодателства“.

36. Относно тълкуването на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията Комисията поддържа, от една страна, че то налага задължение на държавите членки и предоставя право на командираните или разпределени учители, и от друга страна, че терминът „повишаване“ трябва да бъде тълкуван широко, така че да обхване различните национални системи на заплащане, приложими за учителите в случай на командиране или разпределяне, включително класирането в по-висока скала за заплащане.

37. Обединеното кралство се противопоставя решително на този прочит. То счита, на първо място, че член 12, параграф 4, буква а) от Конвенцията е адресиран единствено до Управителния съвет, без да налага задължения на държавите членки. С тази разпоредба се изисквало от посочения съвет при упражняване на своите административни функции да спазва националната правна уредба в областта на повишаването и пенсионирането. Според Обединеното кралство нямало никакъв смисъл Конвенцията да налага на държавите членки да спазват собственото си законодателство. На второ място, Обединеното кралство счита, че с термина „повишаване“ се обозначава единствено развитието на учителя към по-висока позиция с повече отговорност в рамките на структурата на училищата, като длъжностите на главни учители („head teachers“) и на помощник главни учители („deputy head teachers“).

38. Съгласен съм по същество с предложеното от Комисията тълкуване.

39. Безспорно е, че член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията се вписва в главата, посветена на правомощията на Управителния съвет, и че член 3, параграф 2 от тази конвенция се позовава на решенията, приети от този съвет на основание член 12, параграф 4.

40. Това обаче не променя факта, противно на твърденията на Обединеното кралство, че член 12, параграф 4, буква а) от Конвенцията няма за единствен адресат Управителния съвет, а е адресиран и до държавите членки, в качеството им на договарящи страни, както изрично показва предпоследното изречение от този член, в което се говори за „правителствата“.

41. Като предвижда, че командированите или разпределени учители запазват правата си на повишаване и на пенсиониране, гарантирани от техните национални законодателства, тази разпоредба цели не да постави запазването на подобни права в зависимост от решение на Управителния съвет, а да задължи държавите членки да гарантират, че тези учители няма да бъдат ощетени от тяхното командироване или разпределяне, които по естеството си са временни, в Европейските училища.

42. Противно на това, което счита Обединеното кралство, струва ми се, че подобно ощетяване не би могло да бъде избегнато само с довода, че всяка държава членка трябва да спазва собствените си национални норми.

43. Всъщност при липсата на предвидено в Конвенцията задължение с цел да се гарантира на командированите учители, че „запазват“ („retain“) правата на повишаване и на пенсиониране, гарантирани от техните „национални законодателства“ („national rules“), тоест тези права, до които те биха могли да претендират, че имат достъп, ако бяха останали на работа в своята държава членка по произход, като подобни национални норми лесно могат да бъдат изменени или преработени от държавите членки именно в зависимост от някои особени положения, включително такива, които по принцип предполагат преместване в друга държава членка, какъвто е случаят с по-голямата част от учителите от Обединеното кралство, командировани или разпределени в Европейските училища.

44. Ето защо ми се струва, че ако член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията бъде тълкуван като налагащ единствено задължения на Управителния съвет, това би го лишило изцяло от полезно действие, тъй като приемането и съдържанието на нормите относно повишаването и пенсионирането на командированите или разпределени учители се определят на национално равнище.

45. Относно „повишаването“ е важно да се посочи, че в текста на английски език на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията се използва терминът „promotion“, което може отчасти да обясни полемиката във връзка с тази дума. Макар и при прочита на текстовете на други езици на Конвенцията да не проличава ясно кой от тези два термина има по-голямо значение, струва ми се, че независимо от използваната дума целта на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, както вече посочих, е да се избегне хипотезата, в която периодът на командироване или на разпределяне може да ошети учителите, командировани в Европейските училища, поради което не би могло да се приеме, както предлага Обединеното кралство, че правата, които посочените учители трябва да запазят, се свеждат до достъпа до длъжности с наименование, което е знак за по-висок ранг в йерархията на националните училища, и със завишена отговорност.

46. Впрочем самото значение на термина „promotion“ не би могло да се сведе до достъпа до подобни длъжности. Всъщност с този термин обичайно се обозначава, както показва режимът на повишаване в публичната служба на Съюза, и достъпът до степени от една и съща професионална група (като тази на асистентите или администраторите), водещ до прилагането на по-високо възнаграждение, без това да включва различно звание, нито допълнителна отговорност. Следователно понятието „promotion“ или „повишаване“ по смисъла на член 12,

параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията визира по мое мнение кариерното развитие. Това тълкуване позволява да се осигури възможно най-еднаквото прилагане на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, с оглед на разнообразието на националните системи на повишаване в длъжност и на заплащане.

47. Следователно на този етап следва да отбележим, че член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията задължава договарящите страни да гарантират, че през периода на тяхното командироване или разпределяне командированите или разпределени в Европейските училища учители запазват правото си на кариерно развитие, както и правото си на пенсия, гарантирани от техните национални законодателства.

48. Остава да се разгледа един последен въпрос, който, макар и да е изтъкнат от Обединеното кралство по-скоро за да се противопостави на приложимостта на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията на своята територия, все пак засяга, под определен ъгъл, тълкуването на тази разпоредба. Този въпрос се отнася до трите посочени по-нататък в кавички термина, съдържащи се в израза „право“ на повишаване, „гарантирано“ от „националното законодателство“.

49. Обединеното кралство защитава по същество тезата, че подобен израз трябва да бъде тълкуван буквално и стриктно. С оглед на спецификите на британската образователна система обаче не съществува в полза на учителите от Англия и Уелс, които са разпределени в Европейските училища, никакво „право“ на повишаване, което да е „гарантирано“ от каквото и да било „национално законодателство“.

50. Въпреки че на този стадий на анализа е удачно да се ограничим до аспекта на тази аргументация, свързан с тълкуването на спорния израз, все пак считам за важно да се напомни, че подобно на другите държави членки, Обединеното кралство по никакъв начин не е освободено, на каквото и да било основание, от спазването на задълженията, произтичащи от член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията.

51. Следователно, въпреки че поради спецификите на образователната система на тази държава членка е напълно възможно учителите от Англия и Уелс да нямат статута на длъжностно лице или на национален служител, за разлика от учителите в известен брой държави членки, това не променя факта, че задължението, записано в член 12, параграф 4, буква а) от Конвенцията, трябва да се прилага за всички договарящи страни по тази конвенция, тоест по-конкретно за всички държави членки, независимо от тези евентуални специфики.

52. Ето защо считам, че направеното в текста на френски език на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията позоваване на „националния статут“ трябва да се схваща с известна гъвкавост в зависимост тъкмо от характеристиките на образователната система на държавите членки, така че тази разпоредба да запази своето полезно действие и да се прилага на територията на всяка от тези държави. Според мен това е и причината в текста на английски, също както и текстовете на други езици на тази разпоредба, да не се използва изразът „национален статут“, който би бил в известна степен неуместен в контекста на Обединеното кралство — дори и в контекста на други държави членки, където, в зависимост от разпределянето на правомощията в областта на образованието, последното е възложено на субдържавни структури, — а визират най-общо запазването на правото на повишаване,

гарантирано от „националните законодателства“ („national rules“)⁸, в смисъл на приетите от държавите членки норми.

53. Колкото до „правото“ на повишаване, „гарантирано“ от подобни национални законодателства, считам, че следва да се преодолее буквалното и стриктно тълкуване на тези два термина. Както вече посочих в контекста на тълкуването на термина „повишаване“, ударението трябва да се постави върху целта на спорната разпоредба, която се състои тъкмо в това да не бъдат оцетени учителите на държава членка, разпределени или командирани в Европейски училища, като бъдат лишени от правата на повишаване и на пенсиониране, от които те биха могли да се ползват, ако останат на работа в учебните заведения в тяхната държава членка по произход.

54. Следователно, противно на твърденията на Комисията, „правото“ на повишаване не трябва непременно и единствено да се свежда до положенията, при които е налице право на автоматично повишаване в стъпка, свързано със старшинството. Освен че този довод явно противоречи на по-горе разгледаната претенция на същата тази държава членка, че понятието за повишаване трябва да се свежда до достъпа до длъжности с наименование, което е знак за по-висок ранг в йерархията на националните училища, и със завишена отговорност, приемането на подобен довод би намалило обхвата на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията до положения, които не могат да се вместят дори в рамките на буквално тълкуване на тази разпоредба.

55. Ето защо задължението на държавите членки се състои в запазване в полза на учителите, разпределени или командирани в Европейските училища, на правото на кариерно развитие, което би им било предоставено, ако бяха останали на работа в тази държава членка. По този начин в зависимост от съдържанието на правата, признати във всяка от държавите членки съответно на техните учители, това право може например да придобие формата на истинско право на повишаване или просто на право на участие в процедурите, позволяващи напредване в кариерата. Следователно съдържанието на правото на повишаване може да бъде различно във всяка държава членка. За сметка на това то не би могло да има по-малък обхват от този, от който биха се ползвали учителите, командирани или разпределени в Европейските училища, ако бяха останали да работят в учебното заведение на своята държава по произход, подобно на техните колеги, останали на работа в същата тази държава членка. Различно тълкуване би довело до отричане на сигурността, която член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията предоставя на тези учители да „запазят“ правото на повишаване, гарантирано от техните национални законодателства.

56. Вследствие на това предлагам на първата част от иска на Комисията да се отговори по следния начин: член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията трябва да се тълкува в смисъл, че задължава договарящите страни да гарантират, че учителите, командирани или разпределени в Европейските училища, трябва през периода на тяхното командироване или разпределяне да запазят правата на кариерно развитие и на пенсиониране, предвидени от националните законодателства на тяхната държава членка по произход, които биха били приложими спрямо тях, ако бяха останали на работа в учебното заведение на посочената държава членка.

57. Именно с оглед на току-що даденото тълкуване следва понастоящем да се разгледа втората част на иска, отнасяща се по-конкретно до поведението на Обединеното кралство по отношение на повишаването на учителите, разпределени от него в Европейските училища.

8 — Подобен израз е използван в текстовете на немски („der Regelung ihres Herkunftsstaates“) и испански език („normativas nacionales“) на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, вероятно поради това че образованието в тези държави членки не спада към компетентността на техните централни органи.

Б – По поведението на Обединеното кралство по отношение на повишаването на учителите, разпределени в Европейските училища, през периода на тяхното разпределяне

58. С втората част на иска Комисията твърди, че някои учители, разпределени от Обединеното кралство в Европейските училища, трябва да могат да се ползват, през периода на тяхното разпределяне, от възможността да получат заплащане по по-високата скала („post-threshold pay scale“), да заемат длъжностите (ET и AST) и да получат премиите (TLRP), предвидени в STPCD, както и от развитие по отношение на съществуващите равнища на възнаграждение, подобно на техните колеги учители, останали на работа в субсидираните училища в Англия и Уелс.

59. Съгласно текста на тази част и противно на това, което Обединеното кралство изтъква на няколко пъти в хода на настоящото производство, твърденията на Комисията за нарушения следователно не засягат положението на *всички* учители от Англия и Уелс, разпределени в Европейските училища, а единствено определена категория от тях, за която тя изисква да могат да се ползват от равно третиране в областта на повишаването с техните колеги, работещи в субсидираните училища.

60. Независимо от разногласията на страните относно квалифицирането на STPCD като съдържащо национално законодателство по смисъла на член 12, параграф 4, буква а) от Конвенцията — които разногласия ще разгледам по-нататък — ясно е, че под общия знаменател на категорията учители, разпределени в Европейските училища, за която става въпрос във втората част от иска на Комисията, са включени тези, които преди тяхното разпределяне са имали право на достъп до по-високата скала за заплащане, тоест учителите, които, преди да бъдат разпределени, са достигнали последната стъпка (M6) на основната таблица на възнагражденията, предвидена в STPCD⁹. В тази категория според мен трябва да се включат и напредналите в рамките на основната скала учители, заемащи последната стъпка от тази скала през периода на тяхното разпределяне и които през същия този период са могли да представят кандидатурите си за достъп до по-високата скала за заплащане и/или за длъжностите, посочени в иска на Комисията, ако не бяха принудени да се откажат от това в рамките на договора, сключен с Министерството на образованието. Всъщност, от една страна, безспорно е, че всички учители, разпределени от Обединеното кралство в Европейските училища, се ползват от прилагането на основната скала за заплащане по STPCD. От друга страна, според обясненията на Обединеното кралство тези учители продължават да напредват по посочената скала и евентуално са стигнали до последната стъпка от тази скала през периода на тяхното разпределяне.

61. За сметка на това от текста на тази втора част на исканията на Комисията не е толкова очевидно, че засегнатата категория учители включва не само учителите, които преди тяхното разпределяне са работили в субсидирани учебни заведения, тоест заведенията, за които задължително се прилага STPCD, но и учителите, работещи в несубсидирани учебни заведения и които следователно разполагали само с възможност за прилагане на STPCD.

62. Преди да разгледаме това, считам за важно да се реши обсъжданият въпрос за квалифицирането на STPCD с оглед на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията.

63. Както вече посочих, Обединеното кралство твърди, че STPCD не представлява националният статут или националното законодателство по смисъла на този член, тъй като голям брой учители в Обединеното кралство не попадали в приложното поле на този документ.

64. Според мен този довод е неубедителен.

9 — Което според обясненията на Обединеното кралство означава 53 от общо 250 учители, разпределени в Европейските училища към момента на настъпване на обстоятелствата по спора.

65. Наистина, условията на труд и възнаграждение, предвидени в този документ, приет с наредба на министъра на образованието на Обединеното кралство, не се прилагат автоматично за всички учители в Англия и Уелс.

66. При все това неговото прилагане е задължително за всички учители, работещи в субсидираните учебни заведения¹⁰, и факултативно за заетите в независимите училища¹¹. Освен това, както вече посочих, с което Обединеното кралство се съгласи в хода на съдебното заседание, предвидената в STPCD основна скала обвързва всички учители от Англия и Уелс, разпределени в Европейските училища по силата на сключения от тях договор с Министерството на образованието, без да има значение фактът, че преди тяхното командироване някои от тях са били на работа в независими училища, които евентуално не са прилагали изобщо или най-малкото са прилагали само отчасти предвидените в STPCD условия на труд и възнаграждение.

67. Тъй като Обединеното кралство не е посочило друг алтернативен документ, за който може да се счита, че обхваща релевантното национално законодателство по смисъла на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, от това следва — освен ако не бъде установена празнота в правото, което е недопустимо в положението на Обединеното кралство, — че единствено STPCD може да притежава характеристиките на подобно национално законодателство.

68. Също противно на твърденията на Обединеното кралство, не мисля, че ако се приеме, че STPCD представлява национално законодателство по смисъла на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, това би означавало да се предоставят на учителите, командировани или разпределени в Европейските училища, права, на които те не биха могли да претендират на основание на националната правна уредба, и следователно да се наруши член 165 ДФЕС.

69. Всъщност ясно е, че предметът на иска на Комисията не е да се принуди Обединеното кралство да реформира организацията на своята образователна система с цел да се предоставят права на учителите, командировани или разпределени в Европейските училища, на които те не биха могли да претендират, ако останат на работа в Обединеното кралство. Преследването на подобна цел би било в разрез с разпоредбите на член 165, параграф 1 ДФЕС, чието съдържание впрочем е напомнено в преамбюла на Конвенцията, както вече имах повод да спомена¹².

70. При това положение и с оглед на спецификите на образователната система на Обединеното кралство, правото на повишаване, за което трябва да се гарантира, че ще бъде „запазено“ на учителите, разпределени в Европейските училища по смисъла на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, трябва да обхваща правото, което биха имали, ако бяха останали на работа в Обединеното кралство, подобно на техните колеги в Англия и Уелс. Както обаче изрично изтъква Комисията, втората част от нейния иск няма за цел на учителите, разпределени от Обединеното кралство в Европейските училища, автоматично да се предостави повишаване в посока на по-високата скала на заплащане и заплащане по тази скала или получаване на посочените в STPCD длъжности и премии през периода на тяхната служба в тези училища, а единствено, подобно на техните колеги, останали на работа в субсидираните училища в Англия и Уелс, тези разпределени в Европейските училища учители да запазят през периода на тяхното разпределяне правото да участват в процедурата, позволяваща достъп до тази скала и до посочените длъжности и премии.

10 — Според данните, посочени от Обединеното кралство, 435 000 души.

11 — Тоест според Обединеното кралство неопределено съотношение от 89 000 учители, работещи в този тип заведения в Англия и Уелс.

12 — Вж. бележка под линия 6 от настоящото заключение.

71. Всъщност именно това право на повишаване е гарантирано от STPCD на учителите от Англия и Уелс, които работят в субсидираните училища, или на тези на работа в независимите училища, прилагащи изцяло STPCD, и които са придобили необходимото старшинство и следователно са достигнали до върха на основната скала (стъпка M6), тъй като, както Обединеното кралство се съгласява в хода на съдебното заседание, известен брой между тях избират да не кандидатстват за заплащане по по-високата скала и освен това сред тези, които участват в процедурата, най-малко 95 % достигат тази скала.

72. Обратно, безспорно е, че подобна свобода на избор не е предоставена на учителите от Англия и Уелс, разпределени в Европейските училища, тъй като те са принудени по силата на сключения с Министерството на образованието на Обединеното кралство договор да се откажат от всякаква възможност да участват, през периода на тяхното разпределяне, в процедурите за достъп до по-високата скала за заплащане и до длъжностите и премиите, посочени в STPCD.

73. Според мен наложеното с член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията задължение би било лишено от полезно действие, ако не се прилага за държава членка, която, макар и да не предоставя *stricto sensu* право на повишаване в стъпка или на повишаване в длъжност в полза на своите учители, все пак им дава право да участват в процедура, откриваща достъпа до по-висока скала за заплащане, както и до длъжности и премии, предвидени в нейното национално законодателство.

74. При тези условия считам, че категорията на учителите, разпределени в Европейските училища, които могат да „запаз[ят] правата си за повишаване“ по смисъла на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, предвидени в STPCD, са тези, които, ако бяха останали в Обединеното кралство, подобно на техните колеги от Англия и Уелс, щяха да могат да се ползват от прилагането на условията, предвидени в STPCD, за достъп до по-високата скала за заплащане, за израстване по тази скала, както и да получат правото да кандидатстват за длъжностите и премиите, посочени в този документ.

75. Следователно, както твърди Комисията, става въпрос за учители, които преди тяхното разпределяне в Европейските училища са работили в субсидираните учебни заведения, по естеството си прилагащи задължително STPCD в неговата цялост, но също и за тези, които са работили в независими учебни заведения, прилагащи факултативно пълния текст на STPCD. Сред тези две категории учители става въпрос и за тези, които, макар и преди тяхното разпределяне да не са достигнали последната стъпка от основната скала за заплащане, успяват да я достигнат през периода на тяхното разпределяне.

76. Всъщност това са тези групи учители, които щяха да могат, ако не бяха разпределени в Европейските училища, да искат да се ползват от прилагането на разпоредбите на STPCD в тяхната цялост. Ето защо това са и тези групи, които единствени са в състояние да „запазят“ по смисъла на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията правото да участват в процеса на подбор, за да достигнат предвидената в STPCD по-висока скала за заплащане и до длъжностите и премиите, посочени в този документ — право, от което обаче те са били принудени да се откажат при подписването с Министерството на образованието на Обединеното кралство на договорите за тяхното разпределяне в Европейските училища.

77. Следователно втората част на иска на Комисията не визира останалите учители, тоест тези, които преди тяхното разпределяне в Европейските училища, са преподавали в несубсидирани учебни заведения, които не прилагат изобщо или прилагат само отчасти STPCD. Всъщност напълно логично е, че тези учители не могат да се откажат от право, за което поначало не могат да претендират¹³.

78. След тези уточнения и както стана ясно, считам, че държава членка, която принуждава, включително по силата на договор, някои от своите учители, които решава да разпредели в Европейските училища, да се откажат от „правата си за повишаване“, които по принцип е трябвало да „запаз[ят]“ в приложение на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, ако бяха останали на работа в Обединеното кралство, очевидно нарушава посочената разпоредба.

79. Както може да се изведе от предходните съображения, тази позиция важи не само за достъпа до по-високата скала за заплащане, но и за достъпа до длъжностите ET, AST и тези, с които са свързани TLRP.

80. Всъщност, от една страна, достъпът до подобни длъжности е обусловен от изпълнението на професионалните стандарти за качество, приложими за напредването към по-високата скала за заплащане¹⁴.

81. От друга страна, тези длъжности са свързани със завишена отговорност и дават право на по-високо заплащане от това на длъжностите, заплащани по основната скала.

82. Обстоятелството, че за разлика от достъпа до по-високата скала за заплащане, специфичните длъжности трябва да бъдат създадени, не може да доведе до изваждане на напредването към тези длъжности от приложното поле на понятието „повишаване“ по смисъла на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията. Впрочем Обединеното кралство се съгласява с това, когато защитава, макар и погрешно, тясна концепция на понятието за повишаване, обхващаща единствено напредването към длъжности, които се намират по-високо в йерархията. Както вече посочих, считам, че понятието „повишаване“ трябва да бъде предмет на самостоятелно тълкуване, което да обхваща по-широко всеки вид кариерно развитие на съответните учители, било то достъпа до по-висока скала за заплащане или достъпа до длъжности със засилени педагогически и ръководни функции, дори и тези длъжности да са лишени от особен статут в йерархията на структурата на учебните заведения. За всеки случай, що се отнася до TLRP, ще добавя, както подчертава Обединеното кралство, позовавайки се на релевантните разпоредби от STPCD, че тези премии имат продължителен характер и също са свързани по-скоро с длъжности, изпълняващи допълнителни функции на преподаване и обучение, отколкото с конкретни лица, поради което считам, че те също попадат в приложното поле на понятието „повишаване“ по член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията.

83. Освен това за изчерпателност ще добавя, че Обединеното кралство не може да претендира, че учителите, разпределени в Европейските училища, свободно са се съгласили да се откажат от пълното прилагане на STPCD през периода на тяхното разпределяне. В това отношение е достатъчно да се посочи, че подобна клауза за отказ представлява типова уговорка, наложена на

13 — Подобно разграничение не води до дискриминация, тъй като, от една страна, от юридическа гледна точка тези учители се намират в различно положение от това на горепосочените групи учители, и от друга страна, от финансова гледна точка през периода на тяхното разпределяне европейската надбавка е трябвало да компенсира съществуващата разлика между учителите от посочените групи.

14 — Напомням, че кандидатите за длъжности ET трябва освен това да са били класирани в третата стъпка на по-високата скала за заплащане през минимален период от две години преди встъпването им в длъжност (вж. точка 20 от настоящото заключение).

учителите от Министерството на образованието, без следователно никаква възможност за индивидуално договаряне. Следователно изборът, който могат да направят тези учители, е или да приемат разпределянето в Европейските училища при условията, определени от Министерството на образованието, или да откажат.

84. На този етап Обединеното кралство се позовава също на трудностите основно от организационна и бюджетна гледна точка, за да обоснове отказа да предостави на учителите, разпределени в Европейските училища, правото да могат да участват, през периода на тяхното разпределяне в Европейските училища, в предвидените в STPCD процедури за повишаване.

85. Във връзка с организационните трудности Обединеното кралство изтъква по същество съображения, свързани, от една страна, с някои характеристики на завишената отговорност, която трябва да носят кандидатите за по-висока скала за заплащане и за длъжностите ET, AST и тези, с които са свързани TLRP, и от друга страна, с проблемите при оценяването на учителите, разпределени в Европейските училища.

86. Въпреки че тези затруднения могат да се окажат основателни, не мисля, че те доминират над правото, което член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията признава на учителите, разпределени или командирани в Европейските училища.

87. Що се отнася до достъпа на учителите до по-високата скала за заплащане, Обединеното кралство не оспорва факта, че в училищата, разположени на неговата територия, за които STPCD е бил приложим в неговата цялост, оценяването на придобитите умения и познания се извършва от директорите на всяко училище¹⁵. Ето защо трудно мога да разбера причините, поради които подобно оценяване, основано на същите предвидени от Обединеното кралство критерии за заплащане по посочената по-висока скала, не би могло да се провежда от директора на съответното Европейско училище, евентуално в сътрудничество с компетентния инспектор в рамките на това училище, който е определен в съответствие с разпоредбите на Конвенцията, представлява въпросната държава членка и осъществява педагогическо наставничество на учителите с произход от същата тази държава членка¹⁶, както и в сътрудничество с министъра на образованието на Обединеното кралство.

88. Колкото до достъпа до длъжностите ET, AST и до тези, които дават право на TLRP, както и до оценяване на качествата на учителите, кандидатстващи за подобни длъжности, не съм съгласен с доводите на Обединеното кралство, че под претекст, че тези длъжности изискват учителите да се ангажират с допълнителни задължения, по-конкретно за ръководство и

15 — Съгласно данните по преписката десетте професионални стандарта, на които трябва да отговарят учителите, достигнали стъпка 6 от основната скала и желаещи да достигнат по-висока скала, са следните: 1) активно съдействие при необходимост за въвеждането на политики и практики на работните места и насърчаване на възникването на колективна отговорност в това отношение, 2) притежаване на задълбочени познания и владене на използването и адаптирането на набор от управленчески стратегии в областта на образованието, учебния процес и поведението и конкретни познания за индивидуализиране на учебния процес с оглед на реализиране на възможностите на всички ученици, 3) притежаване на задълбочени познания и пълно владене на критериите и реда за оценяване в областта/програмата, по която преподават, включително във връзка с квалификациите и държавните изпити, 4) притежаване на актуални познания и владене на различните видове квалификации и специалности и тяхната способност да отговорят на нуждите на учениците, 5) притежаване на по-задълбочени познания и владене на съответната област/програма и свързаната с това педагогика, по-специално за начина на развитие на обучението във връзка с това, 6) достатъчно задълбочени познания и опит, за да могат да дават съвети за развитието и благосъстоянието на децата и на младежите, 7) проява на гъвкавост, изобретателност и опитност при въвеждането, в хода и между периодите на преподаване, на занятия, които са ефикасни и непрекъснато приспособявани към целите на обучението и към нуждите на учениците и които обхващат актуални постижения, включително свързани с познаването на съответната област/програма, 8) способност за поднасяне на учебния материал така, че да се даде възможност на учениците да напреднат спрямо своите предходни познания и да се развиват в еднаква степен, дори по-бързо от подобни ученици на национално равнище, 9) насърчаване на сътрудничеството и ефикасна работа в екип и 10) допринасяне за професионалното развитие на колегите посредством предоставяне на помощ и наставничество, показване на ефикасните практики, съветване и проследяване.

16 — Вж. членове 15—18 от Конвенцията.

обучение на други учители, било то в заведенията, в които работят (длъжности ET), или в други заведения (длъжности AST), по принцип разпределените в Европейските училища учители не могат *никога* да изпълнят подобни условия през периода, през който работят в посочените училища, и в техния случай е невъзможно да се извърши оценка на спазването на тези условия.

89. В това отношение най-напред отбелязвам, че макар STPCD да предвижда, както подчертава Обединеното кралство, че предварителното оценяване на квалификацията на кандидат за длъжност ET или AST трябва по принцип да се извърши от главния учител („head teacher“), този документ при все това предвижда хипотезата на кандидатури, представени от учители, които не работят в субсидирано училище („unattached teachers“), чието предварително оценяване трябва да се извърши от лице, изпълняващо ръководни функции спрямо кандидата („a person with management responsibility for the applicant“)¹⁷. Следователно, ако бъде приложена към случая на учителите, разпределени в Европейските училища, тази разпоредба би могла да позволи евентуално на отговорно лице от съответното Европейско училище, в сътрудничество с компетентния инспектор на посоченото училище, както и с Министерство на образованието на Обединеното кралство, с което посочените учители са сключили своя договор, да предприеме този първи етап на оценяването на качествата, необходими за тези длъжности.

90. По-нататък, макар и съгласно данните от преписката оценяването на способностите за изпълнение на функциите на ET и на AST да е, в точния смисъл на думата, възложено на една-единствена организация за кандидатите от Англия и Уелс, останали на работа в Обединеното кралство, не схващам причината, поради която подобно оценяване не би могло да бъде осъществено по отношение на разпределените в Европейските училища учители от Обединеното кралство, желаещи да кандидатстват за посочените длъжности, след като тази държава членка допуска, че то може да бъде извършено за учителите на служба в други учебни заведения, намиращи се на територията на други държави членки.

91. Струва ми се, че с позоваването на обстоятелството, също изтъкнато от Обединеното кралство, че в посочените заведения се преподавало по начин, който е по-близък до британската система, което не се отнасяло за Европейските училища, напълно се пренебрегва статутът *suī generis* на тези училища, чиято задача за съвместно образование на децата на служителите на Съюза, напомням, се изпълнява в полза на всяка от държавите членки при зачитане на отговорността, която последните носят по отношение на учебното съдържание и организацията на тяхната образователна система.

92. Накрая, макар да е вярно, че що се отнася до кандидатите за статут на AST, те трябва да се ангажират да поемат една част от своите задължения пред учители от заведения, различни от това, в което работят, в бъдеще подобен ангажимент може напълно да бъде поет от учител, разпределен в Европейско училище. Впрочем от STPCD следва, че изпълнението на даден ангажимент не трябва задължително да бъде осъществено в училище¹⁸.

93. Нещо повече, с оглед на изтъкнатото от Обединеното кралство обстоятелство, че подборът на британските учители, разпределени в Европейските училища, е особено строг, съмнявам се, че подобни учители не могат по принцип да изпълнят професионалните стандарти и допълнителни задължения, които се изискват по-специално за достъпа до статута на ET и на AST, както впрочем Обединеното кралство се опитва да внуши.

17 — Вж. член 30, параграфи 3 и 4 от STPCD.

18 — Вж. член 65, параграф 2 от STPCD, в който се уточнява, че това работно време може да бъде изработено и в полза на органа по назначаването на учителите или „на друго място“.

94. Следователно според мен не съществуват такива организационни трудности, с които да може да се обоснове отстраняване от процедурите за достъп до длъжностите ET, AST и тези, с които са свързани TLRP, на разпределените в Европейските училища учители, посочени в иска на Комисията.

95. Същото заключение се налага по повод на спънките от бюджетно естество, които Обединеното кралство изтъква.

96. В това отношение няма да се спирам на очевидно недопустимия довод, че учителите, командировани или разпределени в Европейските училища, биха могли да бъдат лишени от правото спрямо тях да се приложи член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, под претекст че поради изплащането на европейската надбавка те се ползват от по-изгодни финансови условия в сравнение с техните колеги от Англия и Уелс, останали на работа в учебните заведения в Обединеното кралство.

97. В по-сериозен план Обединеното кралство претендира също, че длъжностите ET, AST и тези, с които са свързани TLRP, изисквали откриването на кредитни линии във всяко учебно заведение, което желае да се сдобие с такива длъжности, и че следователно не било приемливо да се създадат такива за учителите, разпределени в Европейските училища, през периода на тяхното разпределяне.

98. При все това считам, че тези доводи са ирелевантни. Всъщност, въпреки известно объркване на страните по този въпрос, не мисля, че Обединеното кралство е длъжно да създава длъжности ad hoc в полза на учителите, разпределени в Европейските училища. За сметка на това то има задачата да им предостави самата възможност да кандидатстват за тези длъжности. С други думи, с оглед на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията Обединеното кралство трябва да им гарантира участие в оценяването, което се изисква с STPCD, както и, що се отнася по-специално до получаването на статута на ET, през периода на тяхното разпределяне да им позволи да получат достъп и да напреднат в рамките на по-високата скала, за да бъдат в състояние да отговорят на обява за работа, публикувана от учебно заведение, което е решило да създаде длъжност ET, при същите условия, както ако бяха останали на работа в учебно заведение в Обединеното кралство.

99. По всички тези причини считам, че Обединеното кралство не е изпълнило задължението, записано в член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията.

100. С оглед на обстоятелствата по настоящото дело този извод се прилага не само за правото на повишаване, но и за правото на пенсия на посочените във втората част на настоящия иск учители, разпределени в Европейските училища.

101. Всъщност, доколкото, от една страна, през периода на тяхното разпределяне пенсията на тези учители се изчислява единствено въз основа на националната им заплата, тоест заплатата при прилагането на предвидената в STPCD основна скала за заплащане, и от друга страна, същите тези учители е трябвало да откажат през същия този период най-малкото да се ползват от възможността за достъп до по-високата скала за заплащане, те следователно са загубили възможността техните пенсионни права да бъдат изчислени в зависимост от посоченото повишаване.

102. Според мен подобна загуба на възможност е напълно реална и сериозна, поне що се отнася до учителите, които преди тяхното разпределяне в Европейските училища са достигнали последната стъпка от основната скала за заплащане. Всъщност можем смело да предположим, че сред учителите, поискали достъп до по-високата скала за заплащане, процентът на успеваемост безспорно няма да е по-нисък от този на учителите, които са останали на работа в субсидираните училища в Обединеното кралство и са подали молба в този смисъл, тоест най-малко 95 %¹⁹.

103. Накрая, важно е също да се заеме позиция относно твърдяното нарушение на член 25, параграф 1 от Конвенцията, съгласно който бюджетът на училищата се формира от вноските на държавите членки под формата на запазване на възнагражденията, платени на командированите или разпределени учители.

104. Нарушението на тази разпоредба ми се струва акцесорно спрямо това на член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията, доколкото, ако държава членка не гарантира, че нейните учители, разпределени или командировани в Европейските училища, запазват правото си на повишаване, подобен пропуск ще има непоправими негативни последици върху „запазването на възнагражденията“ на тези учители. В конкретния случай замразяването на повишаването на посочените в иска на Комисията учители, разпределени от Обединеното кралство в Европейските училища, води най-малкото до замразяване на възнаграждението, на което те са могли разумно да разчитат при преминаването на прага за достигане до по-високата скала за заплащане.

105. Следователно считам, че със своето поведение Обединеното кралство е нарушило и член 25, параграф 1 от Конвенцията.

106. В заключение ще добавя, че Комисията не е извела самостоятелно твърдение за нарушение от неспазването от Обединеното кралство на член 5 ЕО (член 4, параграф 3 ДЕС)²⁰. Това означава, че Съдът не следва да се произнася относно редовността на неговото сезиране, изведено от нарушение на разпоредба на Договора, в приложение на предвидената в член 26 от Конвенцията клауза за подсъдност.

107. Поради всички тези основания предлагам искът на Комисията да се уважи. Освен това, доколкото тя е поискала Обединеното кралство да бъде осъдено да заплати съдебните разноски, предлагам също в приложение на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда да се уважи това искане.

19 — Вж. относно понятието „загуба на сериозна възможност“, признато в трудовото право и/или в правото на публичната служба на известен брой държавни членки, сред които Обединеното кралство, както и относно икономическата стойност на загубата на възможност, точки 53—55 от моето заключение по делото, приключило с Решение от 21 февруари 2008 г. по дело Комисия/Girardot (C-348/06 P, Сборник, стр. I-833).

20 — В това отношение напомням, че в Решение от 15 януари 1986 г. по дело Hurd (44/84, Recueil, стр. 29) и в Решение от 5 април 1990 г. по дело Комисия/Белгия (C-6/89, Recueil, стр. I-1595) Съдът по същество е установил, че държава членка може да наруши член 5 ЕО, когато с приемането на едностранна мярка и поради механизма на компенсирание в тежест на бюджета на Общностите на разликата между сумата на приходите на Европейските училища и националните възнаграждения на учителите, въведен с Конвенцията за определяне на статута на Европейските училища (в конкретния случай Конвенцията от 1958 г., в която Общностите не са договарящи страни), тази държава членка обременява посочения бюджет с разход, който той не е трябвало да понесе. Вж. в това отношение и точки 121—130 от моето заключение по дело Комисия/Белгия, приключило с Решение от 30 септември 2010 г., посочено по-горе.

III – Заключение

108. В светлината на гореизложените съображения предлагам на Съда да се произнесе по следния начин:

- „1) Член 12, параграф 4, буква а), последно изречение от Конвенцията за определяне на статута на Европейските училища, подписана в Люксембург на 21 юни 1994 г., трябва да се тълкува в смисъл, че задължава договорящите страни да гарантират, че учителите, командировани или разпределени в Европейските училища, през периода на тяхното командироване или разпределяне трябва да запазят правата на кариерно развитие и на пенсиониране, предвидени от националните законодателства на тяхната държава членка по произход, които биха били приложими спрямо тях, ако бяха останали на работа в учебното заведение на посочената държава членка.
- 2) Изключването на някои учители, разпределени в Европейските училища от Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия, през периода на разпределяне, от достъп до по-изгодни равнища на възнаграждение (по-конкретно до така наречените „post-threshold pay scale“, „excellent teacher pay scale“ или „advanced skills teacher pay spine“) и до други допълнителни плащания (като „teaching and learning responsibility payments“), от които те биха могли да се ползват, ако бяха останали на работа в учебните заведения в тази държава членка, подобно на техните колеги, работещи в субсидираните училища в Англия и Уелс, е несъвместимо с член 12, параграф 4, буква а), последно изречение и с член 25, параграф 1 от Конвенцията за определяне на статута на Европейските училища.
- 3) Осъжда Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия да заплати съдебните разноски“.